

Kossuth Lajos:

Leborulok a nemzet
nagysága előtt.

MURAKÖZ

Csáktornya,
1942. január 8.Előfizetési ár:
félévre 5.- Ft.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árpád-utca 11.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap.
Megjelenik csütörtökön.

Közös magyar sors

Skupna magjarska sodbina

Irla: Dr. Szabad Lajos

Az új esztendővel megkezdődött az általános magyar élet a visszatért déli végeken és megkülönböztetés már csak a különleges helyi problémákkal kapcsolatban lehet.

Muraköz teljesjogu, teljesértékű darabja az országnak, népe a magyar nemzet testének szerkesztésére, amely egyenlőképpen kiveszi részét az erőfeszítésekből, az örömeiből és bánatokból, a nehéz munkából és a dicsőséges felemelkedésből.

Társadalmi beleolvadás az anyaország társadalmába, azzal természetes egységet alkot és egyenlő elbírálás alá esik. Vállalja és élvezi ennek a társadalomnak minden előnyét, értékét és jutalmát, de vállalja, vállalnia kell a nehézségeket, áldozatokat és megrovásokat. Az elfogulatlan, jóakaratu bírálatot már nem a visszatérő tulajdonos lelkiületével kell elviselelnie, nem a vendég kívülről bántódottságával, hanem a családtag, az egyenlő társ józan elfogulatlanságával, becsülettel és önismeretével.

Az ösztönös ösztönöséget érdemel. A szemethunyo elnézés, a kedveskedő dicséretes ideje lejárt és az új esztendő már az egyedül helyes, a nevelő és építő ösztönöséget kívánja meg az új élettől. A köntörfalazás, az elnézés, a meggyőződés és igazság nélküli elismerés mostantól kezdve már súlyos hiba, az egységes nemzet és a muraközi nép igazi érdekét veszélyeztető névedés lenne.

Nem akarunk — nem is akartunk — félrevezetett társadalmat, amely a tisztá értékelés hiányában hamis képet rajzol meg önmagáról és a körülötte történő dolgokról, mert mindaz, aki ma hazug önismeretre, az építő ösztönöséget megtagadásába vezeti a társadalmat, veszedelmes ellensége, tudatlan rosszakarója a nemzetnek.

Ez a becsület felismerés váltsa fel a most kezdődő évben mindkét részről, vezetőik és vezetettek részéről, a visszatérés első idejének, rendkívüli körülményeinek enyhébb megítélését, amelyek alkalmasak voltak a végleges, a teljes áthasonulás késleltetésére és az egyedül üdvös, kölcsönös megismerés hamis ultra terelésére.

A vezetők erkölcsi bátorsággal és méltó felelősségérzettel lássanak hozzá a hibák megjavításához. Vezesse őket min-

Z novim letom se na povrnjenim krajim se posod hapi se poprečno magjarsko življenje, a sa nekaj eksternoga se moči spominiti samo, ako se de v šterom mestu nekaj trefi.

Medijmurje je res toga orsaga s punim pravom i s punom vrednosti, narod medijmurski spada v telo magjarskoga naroda i jednako se bori s poteškočama, jednako se veseli i žalosti i jednako i dično se podiže svojim delom.

Ludi su postali jeden narod s narodom matere zemlje, sjeducili su se po naravi i jednako se imaju presoditi. Te narod je nase zel se dobro i su vrednost naroda matere zemlje, ali je zel naše i mora seti i se poteškoče i alduvanja. Pravično soditi. I tu se več ne smeti s bantuvati, tobože mi koji smo se povrnuli, naš ve bantujejo, nego je treba se dobro premisliti kajti smo si jednaki i sakoga pripada jednaka pravica.

Istina zahteva istinu. Ta vremena su minula, da se bilo moči šmajhlati i sakajčke neistinite popalfe popevati velkomu on vuha i ovo novo leto zahteva pravo i istinito življenje, istinitost i delo od sakoga človeka. Skaka ti koli nekoga, sa šmeriti falinge, pofaliti nekoga, koji toga naje vreden, tomu denes več nema mesta, se to je denes več velki greh i skodilo bi ne samo celomu narodu, nego v prvam redu nam medijmurskim ludem.

Nečemo — i nebi šteli — ve soditi one ludi, koje su opelali na krivi pot, koji neznaju precepniti se ono, kaj se koji njih pripeti i stvaraju si krivoga soda, samo velimo, da saki on, koji ludi vodi po krivom potu, koji njih vuči na laži i neistinite stvari, on je pogibelen i najekši nepriatelj naroda.

Orak, na pošten način moraju ve, v novom letu, ve v prvom vremenu, kak smo se povonuli, delati si oni, koji su voditeli i si oni, koje vodiju, vremena su svunredna i tak se moraju presoditi. Se kaj je protivno tomu, škodilo bi jedinstvu, koje se mora do kraja okoreniti i pelalo bi nas na krivi pot, na kojem nebi našli našu sreču.

Voditeli moraju znati svoju odgovornost i moraju znati naroda pelati i falinge popravlati. Moraju meti pred očmi, da su oni postavleni su narodno dobro, moraju prečuzmeti sekoga človeka i najčistese i najpoštenese delati sa se nas, prepoznati se prilike, de se da narodu pomoći i te prilike ponucati.

A oni, koje vodiju, moraju

Ribbentrop német külügyminiszter látogatása Magyarországon

Ribbentrop nemški minister vunjskih poslov pohaja Magjarsku

Csütörtök délelőtt Budapest népe és a kormány ünnepélyesen fogadta Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminisztert, aki hivatalos látogatásra érkezett Magyarországra. A külügyminisztert Bárdossy László miniszterelnök fogadta a Keleti pályaudvaron a kormány tagjainak és a magyar közélet előkelőségeinek társaságában. Ribbentrop utja valóságos diadalut volt a lobogódszben ünnepi fővárosi utcákon. A birodalmi külügyminiszter hivatalos látogatása több napig tart és közben Magyarország kormányzója is fogadja.

V četrtek pred poldan su, narod Budapešta i vlada s velkom paradom prijel Ribbentrop Joachima nemškoga ministra svunjskih poslov, koji je došel na službeno pokakanje v Magjarsku. Ministra svunjskih poslov je prijel Bárdossy László minister predsednik na ishodnom banhofu, a bili su poleg ministri i druge velka gospoda, koji z državom ravnavju. Kud se Ribbentrop pelal, se v ulice su bile pune naroda i hiže su bile lepo okinčene s zastavami. Minister svunjskih poslov nemške države bo ostal više dni i boga i Guverner Magjarske prijel na audijenciji.

Japán csapatok áttörték a peraki arcvonalat és közelebb nyomultak Singaporehoz

Japanske trupe su predre frontu pre Perak-u i došle su bliže Singapur-a

Singapuri angol tudósítások szerint a japánok széles arcvonalon áttörték a peraki északi frontot a Maláj félszigeten. A japán főhadiszállás is megerősült azt a hírt, hogy a malajai arcvonalon hadászatiilag átkarolták az angol balszárnyat.

Mindanao szigetétől nyugatra súlyos tengeri csata zajlott le amerikai csatahajók és japán rombolók között. Egy amerikai hajó elsüllyedt, egy másik súlyosan megrongálódott.

Po engloškim glasom su japonci v širokoj liniji predre severnu frontu pre Perak-u, na Malajskoj zemli. Japanska glavna komanda je isto potrdila glass, kaj su na malajskoj fronti za okrožili englesku levu frontu.

Proti zapadu od otoka Mindanao je bila teška morska bitka med američkim taborskim ladjam i japanskim rezovačim. Jena američka ladja se vtopila, a jena druga se teško skvarila.

Hatalmas japán légitámadás a manilai öböl erődítése ellen

Velki japanski napadaj z zraka na kule v Manili

Amerikai részről hivatalosan jelentik, hogy 50 japán bombázó rendkívül súlyos támadást intézett a manilai öböl erődítése ellen. A Fülöp-szigetek szárazföldi arcvonalain súlyos harcok lángoltak fel. A japánok az egész arcvonalon újból megkezdtek támadásaikat és növekvő nyomást fejtenek ki.

Ugyancsak súlyos légitámadásokat hajtanak végre a corregidori erődírművek ellen, amelyekre több órán át hulltak a bombák.

Z Amerike dohaja službeni glas, kaj su 50 japanski bombaši napravili jako teškoga napadaja z zraka na kule v Manili tam, de ladje stojju. Japonci su na celoj fronti hapili velke borbe i se bole tešuju napriatelata.

Isto su japonci napravili velke zračne napadaje na kule v Corregidor-u, kam subombe cerele više vru.

kájukban az emberséges megértés mellett az a legistább és legigazabb közérdeket szem előtt tartó elszántság, amely minden egyéb befolyáson túl érvényt tud szerezni a jól felismert, hasznosnak tartott elgondolásnak.

A vezetett társadalom pedig félremagyarázás nélkül, a saját érdekében levőnek felismerve, fogadja az intézkedéseket és a legnemesebb szándékat látja a vezetés mögött.

Nem történik semmi másért, mint a muraközi nép érdekében. Ha lesznek, akik egyéni érdekeiket ezzel nem tudják összeegyeztetni, azok vonuljanak vissza, mert káros működésüket, hangulatkeltésüket nem nézzük ölbe tett kezekkel...

A legmagasabb célt, a társadalom valódi érdekét szem előtt tartó bírálatunkkal mindenkor rá fogunk mutatni a hibákra, viszályokra és az egyenlő magyar társadalmat megillető egyenlőséggel és keménységgel világítjuk meg a téves értékeléseket.

Mert jól jegyezzük meg: az új esztendő a teljes feloldódást jelenti a magyar társadalomban, a magyar nemzetben, melynek éleformáját, szellemét és igazságát vállalni kell. A bírálatot pedig nem a muraközi népre, hanem ennek a társadalomnak egy egyenlő jogú és kötelességű részére mondjuk ki.

Aki idétartozónak érzi magát, az látni fogja a mi igazságunkat.

snati, da njihovi voditeli očuju samo dobro, moraju se pokazati njihovim odredbam i nesmeju krivo soditi svoje voditele.

Se to se dela za nikaj drugo, nego samo za dobro medijumurskoga naroda. Ci bi se našli takši, koji bi svoje interese napre postavili narodnom dobru i nebi šteli služiti celomu narodu, takši bole da odhajaju, kajti njihove kvazne posle i krive navuke nabomo gledali s v križ detim rokam.

Mi gledimo najvišesi cil i najbolše dobro naroda i navek bomo pokazali, de su falnige, de se ve dela dobro, kajti očemo soditi trdo, ali jednako pravično za dobro celoga magjarskoga naroda.

Dobro si moramo za pametiti, novo leto znači da smo se zjednili s celim magjarskim narodom, moramo naše zeti njegov življenje, njegovoga duha i njegovu pravicu. A naš sod bo se tikal ne medijumurskoga naroda, nego jednoga dela celoga magjarskoga naroda, v koji del spada medijumurski narod s jednakom pravicom i s jednakimi dužnostmi.

Koji misli, kaj sem spada, on bo videl naše pravice.

— Elkészült a katori komp.

A katori Mura-komp javítási munkálatai december hó 18-án befejeződtek és a rendes forgalomnak átadták.

— Kotoribski bród je gotov

Kotoribskoga broda su do decembra 18.-ga zgotovili i moči se redovito pelati prek Mure.

A perlaki járás is megünnepelte Muraköz visszacsatolásának törvénybe iktatását

V preločkim jarašu su na vreden način svetili zakonski povrnjeno Medijmurje

A perlaki járás ezuttal is megmutatta törhetetlen ragaszkodását a magyar hazá iránt és önmagához méltóan ünnepelte meg Muraköz visszatérésének törvénybeiktatását.

A járás összes községei hódoló és köszönő táviratokat intéztek a Főméltóságú Kormányzó Urhoz.

Perlakon az ünnepség Gasparich Márk emlékoszlopánál folyt le. A tüzoltózenekar Himnusa után Belics Ferenc vítélezelt, perlaki gazdálkodó magyar és muraközi nyelven mondott hazafias beszédet, visszapillantván a 23 év előtti karácsonyra, mikor az emberek sírva bujtlak házaikba. Gasparich Márk szobrát ledöntötték, de újra itt áll és hirdeti a magyar hazá törhetetlen egységét.

Indítványára hódoló és köszönő táviratokat intéztek vítéznagybányai Horthy Miklós kormányzó urhoz és Bárdossy László miniszterelnökhöz, majd az ünneplő közönség menetté alakult és a fősztolgabirosg elé vonult, ahol vítéznagybányai Hertelendy Ferenc fősztolgabirosg intézett buzdító beszédet a tömeghez és köszönte meg Perlak ragaszkodását. Utána dr. Sebestyén Mátyás ujonnan kinevezett kir. közjegyző mondott hazafias beszédet és biztosította a kormányt Alsómuraköz hű ragaszkodásáról.

Az ünnepélyen — dacára a karácsonyi szünetnek — az összes iskolák is résztvettek tanítóik vezetésével.

Preločki járás je i ve pokazal svoju trdu vernost k magjarskoj domovini i na sebi vreden način je svetil zakona, da se Medijmurje povrnulo.

Se općine jaraša su telegrafski zjavile svoju pokornost i zafalnost preuzvešelnom Gosponu Guverneru.

V Prelogu je bila parada pre spomeniku Gasparich Marka. Fejervergarska mužika je odigrala Himnusa, a zatem pak je Belics Ferenc, budući riter, preločki gospodar po magjarskom i medijumurskom jeziku držal lepoga rodolubnoga govora. Zmišlil se Božiča pred 23 let, da su se ljudi plakali i skrivali pohižaj. Gasparičovoga spomenika su zrušili, ali su stoji nazaj i širiglasa jedinstva magjarske domovine, koja se nigdar više nabo zrušila.

Na njegov predlog poslali su telegrama vernosti i zafalnosti Gosponu Guverneru, vítéznagybányai Horthy Miklósu i Bárdossy László-u ministru predsedniku. Potli toga je proščija isla do kancelarije fősztolgabirova, da se je vítéznagybányai Hertelendy Ferenc fősztolgabirov s lepimi rećini zafalil za vernost preločaneov, a za njim pak je dr. Sebestyén Mátyás novo postavleni kraljevski notarius držal rodolubnoga govora i obećal, kaj bo Dolnje Medijmurje i dale verno svojoj domovini i magjarskoj vladi.

Prem da su ve školske Ferije, itar su sa školska deca, s svojimi navučiteli bili na paradi.

A KIOE karácsonyi műsoros estje

Božična parade K. I. O. E.

A Keresztény Ifjak Országos Egyesületének csáktornyai csoportja december 26-án és 28-án a Katolikus Otthonban a tagjelöltek ünnepélyes avatása alkalmával, a tanítóképzede növendékeinek közreműködésével, nagyon szép és megható karácsonyi műsoros estét rendezett.

A műsoron hazafias és magyar, német és muraközi nyelvű karácsonyi énekek, két rövid, magyar és muraközi nyelvű karácsonyi szindarab előadása szerepelt.

P. dr. Horváth Athanáz valóban nagy munkát végzett ily rövid idő alatt, a többnyire magyarul alig beszélő mai generációval ily szép eredményt tudott felmutatni.

Sajnos, a csáktornyai közönség ezuttal nem mutatta meg szeretetét a csáktornyai iparosifjúság iránt, melynek hazafias szellemben való nevelése ép oly fontos, mint akár az uri, vagy paraszttársadalomé, mert csak jól nevelt ifjakból lehetnek derék, becsületos magyar iparosok.

Az ingyenes gyermekhelyek mind megteltek, de a felnőtt közönség részére fenntartott helyek legnagyobb része üresen maradt. Reméljük, hogy a jövőben a csáktornyai közönség

a véréből származott iparosifjúság hazafias neveléséhez meg fogja adni a méltán megillető segítséget.

Orsačko Društvo Krsćanske Majšine, čakovska grupe je držala decembra 26.-ga i 28.-ga, s pomoćjom čakovskih preparandistov, v Katoličkom Domu lepu božičim paradu na kojoj su se i mladi dečki zapisali v društvo.

Na programm su bile rodolubne magjarske, onda božične popevke magjarski, nemški i medijumurski.

Pater Dr. Horváth Athanáz je za istinu veliko delo napravil stem, kaj je v to kratko vreme s takšimi dečki, velkoih najviše njih još slabo govoriyu magjarski, tulko lepoga pokazal.

Na našu, čakovanci su za ve ne pokazali svoju ljubav za čakovcku meštversku mlajšinu, a te odhraniti v rodolubnom duhu nam je ran takša sveta dužnost, kak i gospodsku ili selsku decu, kajti samo takši mladi dečki bodo dobri i pošteni magjarski meštri, koji su za mlada dobili dobre navuke.

Mesta za decu, de se nikaj ne plati, bila su sa puna, a ona mesta, de bi morali sedeti stariši ljudi, bormeš su najveć bila pražna. Nadjamo se, kaj za drugi pot bodo naši čakovčanci našu meštversku mlajšinu, koja je rodjeva od njihove krvi, na bolši način podpirali pre njihovom rodolubnom poslu.

Kotor község karácsonyi ünnepélye

Božična parada v Kotoribi

Kotor községben a nagy ünnephez méltóan ünnepelték meg az első magyar karácsonyt. Az iskola nagytermében az összes tanuló, szülők és nagyszámú ünneplő közönség jelenlétében Kenyeres Béla áll iskolai igazgató szép beszédben méltatta a visszatért Muraköz első karácsonyát. felhívta a megjelenteket, hogy a mostani nehéz időkben ne hagyják el a szegényeket, mert Krisztusnak ad, ki a szegényeknek ad.

Utána 250 szegénysorsu gyermeknek kiosztották a karácsonyi ajándékokat, melyeket a

lelkes tanítók gyűjtöttek és a szülők könnyezve fogadtak.

V Kotoribi su na vreden način svetili prvoga magjarskoga Božiča. V školskoj velkoj sali su se zisla sa deca, voditeli i čuda drugi ljudi. Kenyeres Bela direktor škoje je držal lepoga govora, v kojim je tolačil važnost prvoga svetoga magjarskoga Božiča i posval je ljudi, da ve, v tem teškimicajtima naj ne ostaviju širomake, kajti Jezušu da on, koj širomake da.

Zatem su rezdelili 250 deci božične dare, koje su dobri navučiteli skup nabrali, a roditeli su je s surami prijeli.

Kötelességéről megfeledezett tisztviselő

Gombóc Imre csáktornyai kir. járásbírósi díjnok, aki muraszombati születésű és a magyar uralom vette át itteni szolgálatba, a közeli falvakban bírósi végrehajtónak adta ki magát, felvett többrendbeli büntetéspénzeket és azokat saját céljaira fordította.

December 24-én a csendőrség család gyanúja miatt letartóztatta és bekísérte a nagykanizsai kir. ügyészség fogházába.

Činovnik pozabil za svoju dužnost

Gombóc Imre, pisar pre kr. sodu v Čakovcu, rođen v Murski Soboti, kojega je magjarska vlada prek zela v našu službu, se po selima vundal za sodskoga šekutora, pak je med ludmi, koji su dužni bili štrofa, peneza pobiral i ease potvošil.

Decembra 24.-ga, na sveti port su ga žandari prijeli i sbok v kanjila odizali v Kanjizu vrešt držav-noga tužitelja.

Hirdessen lapunkban!

A magyarság mindig elismerte a nemzetiségek jogait

Magjarska je navek primala prava narodnosti

Bárdossy miniszterelnök a nemzetiségekről

Bárdossy László-a, minisra predsednika za navodnosti

Bárdossy László miniszterelnök a »Láthatár« című kisebbségi szemléletű nagyjelentőségű cikket irt magyarságunkról és a nemzetiségekről.

Rámutatott bevezetőjében arra, hogy a magyarság már az őshazából természetjogként hozta magával a vendégszeretetet. Lelkiéletében nem volt gyanakvás, bizalmatlankodás, mert bátorlása és öntudata nem ismerete a félelemből fakadó idegenyűlöletet.

— A történelem során — mondotta a továbbiakban — mindig többen és többen húzódtak és menekültek a magyarság katonai erejével védett területre, jobb életviszonyok közé.

Hogy szeretettel fogadtuk őket, kegyerünk megosztottuk velük, védelmünk kiterjesztettük rájuk is — az fajtánk jellemző tulajdonsága, amely a magyarság politikai gondolkodásmódját irányítja.

A magyarság — bármelyik szellemi vezetőnk tanításait nézzük — mindig elismerte minden nemzetiség jogát arra, hogy nyelvét, sajátos faji jellegét és népi tulajdonságait szabadon épölje és fejlessze.

Méltón ezeréves politikai hagyományainkhoz, ma is a megértés vezet bennünket és nem a gyűlölködés.

A gyűlölködés ma is idegen tőlünk, pedig az elmúlt husz év alatt megismertük és megtanultuk, mit jelent a kisebbségi sors idegen uralom alatt.

Huszonkét év keserves tapasztalatai megtanítottak bennünket arra, hogy lemérjük, mi a különbség a magyarságra jogtalanul és minden igazság ellenére rákényszerített kisebbségi sors és a Magyarországon élő nemzetiségek önként vállalt, a vendégjog alapján nyugvó életformái között.

De ez sem változtat álláspontunkon és magatartásunkon. Csak azt valljuk, hogy az idegen impériumok alatt jogtalanul, sokszor erőszakkal szerzett javak, hasznok és előnyök sohasem lehetnek a kisebbségi jogvédelem tárgyai.

Európa igazságos életének megteremtésén dolgozunk. Ezért hoztuk a multban is annyiszor áldozatot.

— Kenyeres Béla kinevezése.

Kenyeres Béla kotóri állami elemi iskolai igazgatót, a szombathelyi m. kir. tankerületi főigazgató körzeti iskola felügyelővé nevezte ki. Ezen kitüntetés olyan munkás és kiváló tanítót ért, aki ezt a tisztséget a legnagyobb lelkiismerettel fogja el látni és munkájával, tanácsaival igen sokban hozzá fog járulni ahhoz, hogy Muraköz magyar nyelvű oktatása a legrovidebb időn belül eredményeket tudjon

Bárdossy László minisra predsednik je v list »Láthatár«, novine za narodnosne menjsine napisal jeno jakó važno pismo za magjarsstvo i za narodnosti.

Od kraja je v svojem pismu naglasil, kaj su magjari još iz svoje stare domovine sobom donesli ljubav proti gostu. V svojoj duši magjari nigdar ne su bili neverovani proti stranjskomu, kajti su bili hrabri i svesni i zbog toga nesu se bojati i nesu mrsiti stranjske ludi.

Dale veli v svojem pismu, da povest dokaze, kaj su navek se više i vise stranjski narodi dohajali po obranu magjarskoga oružja, de su si našli bolše življenje.

A kaj smo je radi gori zeli, kruha delili i njimi i branili je, to je dika naše fajte, i to pokazuje naše političko mišljenje.

A sadača, koju smo stem naše zeli, je bila dosta velka. Čres vremen su se tu nabrali sakoformu narodi, koji su meli svoje žege i svoje mislenja, a se te skup spravit s magjari pod jen škrak tak, kaj bo sakomu prav, je bil jako teški posel.

Ali narodi imaju navek prilike, kaj se med sobom istinski pozavnaju i vrediju svoje življenje.

Magjari — žteri god duševni voditelj, si jednako govoriuju — su navek prisnali sako narodnosti njeno pravo, kaj slobodno govori svojim jezikom, kaj si čuva svoje narodne žege i kulturu.

Vredno našoj jezero let staroj kulturi i politiki i denes naš vodi rasum k narodnosti, a ne mrženja.

I denes nikoga ne mrzimo prem, da smo čres dvajsti let prepoznali i navčili se, kaj znači za narodnosti živetu pod stranjskom vladavinom.

Čres dvajstidve leti smo se žohko navčili, kaj snamo realikovati, kaj je značilo za magjarsstvo živeti pod tudjim jarmom, kojega su um nazimuli pres sakoga prava i pravice i kaj znači živetu narodnostima pod magjarsvom tam, de su s pravom gosta sami naše želi se dužnosti za domovinu i de mirno tiraju svoje življenje.

Imi nabomo menjali svoje stanovišče. Samo to velimo, da ono, kaj se je pod stranjskom vladavinom, pres prava, čudapot pod silom spravilo, nigdar nabo imelo obranu narodnosne menjsine.

Delamo za to, kaj bo v Evropi pravično življenje. Za to smo i v prošlosti čudapot alduvali.

felmutatni.

— Kenyeres Béla

direktor drš. narodne škole v Kotoribi je postavljen po glavnom inšpektoru v Szombathelyu, za školskoga inspektora. Ova čast je dostigla takšega navučitale, koji bo ovu svoju dužnost spunjavaj po dušnom spoznanju i s svojim delom i navukima bo puno pomagaj k tomu, kaj se bo magjarsko školanje v Medjimurju pokazalo na visokoj vrednosti.

Csütörtök — Četrek

Szingapuri körülzárásának hadműveleti megkezdődtek. — A távolkeleti légi térben a japán repülők döntő fölénybe kerültek. — Állandóan hátrál Luzon szigetén az amerikai haderő. — A keleti arcvonalon minden támadási kísérletet visszavertek a németek. — A Csendes-óceánon tizenhat tenger-alattjárót vesztettek az angolok. — Menekülnek az angolok Szingapurból. — Hat nap alatt ötvenhat repülőgépet lőttek le a japánok és tizenhat buvárnaszádót süllyesztettek el. — La Valetta előtt elsüllyesztettek a németek egy nagy angol vitorlászajót. — Egy hét alatt 60 légitámadás volt Malta ellen. — Elsüllyedt a 6285 tonnás Sagabalos amerikai gőzös.

Pre Singaporu su se hapili celoga varaša obkoliti. Japanski avioni imaju prevlast v zračnom taborišču na dalekom ishodu. Američka soldaćija se na otoku Luzonu stalno nazaj vleče. Na ishodnoj fronti su nemci odvrnuli se bolševičke napadače. Na tihom oceanu su engleski sgbulili šestnajst podmornici. Engleski pobegavljaju Singaporu. Japanci su čres šest dni doli strelili petdesetšest aeroplanov i vtopili su šestnajst pod-

Az afrikai hadszíntér (Foto R. D. V.)

mornic. Pred La Valettom (Afrika) su vtopili jenu velku englesku ladju. Čres teden dni su 60 pot hitali bombe na Maltu. Vtopila se američka ladja Sagabahas od 6275 ton.

Péntek — Petek

Manila elesett, a Fülöp-szigetek kormánya és katonai parancsnoka elmenekült. — A törtétek a japánok a Maláji félsziget harmadik védelmi vonalát. — Tokióból jelentik: Ed-dig 7 csatahajót, 2 cirkálót, 2 rombolót, 16 buvárnaszádót, 2 ágyunaszádót, 6 torpedónaszádót, 5 nagy kereskedelmi hal-lyó süllyesztettek el és 873 repülőgépet lelőttek. — Észak-Afrikában és a keleti arcvonalon változatlan hevességgel folynak a harcok. — Ot csunkingi hadosztályt üldöznek a japánok.

Varaš Manila je opal. Vlada i soldaćki zapovednik Filipinskih otokov su pobegli. Japanci su predri i trljaju liniju za obranu na Malajskoj zemli. S Tokio javljaju: Japanci su do ve vtopili 7 velkih i dve menjsie taborske ladje, 2 stražarske ladje, 2 resorače, 16 podmornici, 2 ladje za štuke, 6 ladje sa torpede, 5 velke trgovačke ladje i doli su strelili 873 aeroplanov. V Severnoj Afriki i na išhodnoj fronti dale ideju teške borbe. Japanci v Kini preganuju pet divizije.

Szombat — Sobota

A japánok elfoglalták Kuantan kikötőjét és 190 mérföldnyire megközelítették Szingapurt. — A maláji harcok miatt az angolok nem tudnak segíteni a Szovjetnek. — A Führer napiparancsot intézett a német hadsereghez. — A német haditengerészet eddig 10,6 millió tonna hajóteret süllyesztett el. — Egy hét alatt 58 repülőgépet vesztett Anglia Észak-Afrikában és a Földközi-tengeren. — Első ízben jelentek meg japán repülőgépek Ausztrália felett. — Brit Borneóból kivonult az angol katonaság.

Japanci su savzeli varaša Kuantan, de ladje stojuju i došli su do stodevetdesetmilje pred Singaporu.

Zbog borbi v Malajskoj zemli engleski više nemreju dati pomoć sovjetam. Führer je dal dnevu zapoved nemškoj vojski. Nemški marineri su do ve vtopili 10,6 milionov toni engleskih ladji. Čres teden dni su engleski sgbulili Severnoj Afriki i na Srednjem Morju 56 aeroplanov. Prvi su sa pokazali japanski aeroplani ober Australije. Z engleskoga otoka Borneo se engleska vojska vugula.

Vasárnap — Nedela

Nem tud elmenekülni Amerika ázsiai flottája a manilai öbölből. — Teljes erővel indult meg a harc Szingapur és Holland-India ellen. — A Fülöp-szigetek vasérctelepei fedezik Japán szűkleteit. — Heves harcok Észak-Afrikában és a keleti arcvonal középső szakaszán. — A Fülöp-szigetek megszállása után Holland-India következik.

— Szingapurt zár alá vették a japánok. — Gyors ütemben közelednek Szingapur felé a szárazföldi japán csapatok. — Hunnan tartomány fővárosát Újév napján szállták meg a japánok. — A »Neptun« brit cirkáló elsüllyedt. Ötszáz tengerész és kétszáz újjelendő katonája a tengerbe veszett.

Amerikéi taborok lejtőre vezek meg nemrejtő pöbognuti s morja poleg Manile. Proti Singapur i Holandskoj Indiji s celom silom ideju borbe. Želazo, koje se skopa na Filipinskim otokom bo dosti za javenske fabrike. Oštre bitke v Severnoj Afriki i na sredini ishodne fronte. Da bodo Filipinski otoki zavzeti, onda dojde Holandska Sudija na red. Singapur je saokrošen i japanske trupe se brzo približavaju. Glavnoga varaša v zemli Hunan su japanci v nedelu zavzeli. Engleska ladja »Neptun« se vtopila. Petsto marinero v dvesto soldatvo se vtopilo.

Hétfő — Pondelek

Kétórás légiriadó San Franciscóban. — Vasárnap hajnalban hatalmas légitámadás volt Szingapur ellen. — Telitalálattal sulyosan megrongáltak egy amerikai zászlóshajót. — Tókióból jelentés szerint rövidesen megsemmisülnek a Filippin szigeteken még védekező ellenséges csapatok. — Végveszélybe jutottak a szigetek védelmére összpontosított amerikai hadihajók. — A japánok állandóan bombázzák a manilai öbölből menekülő csapatokat. — A harcokban eddig 360 amerikai repülőgépet lőttek le. Elsüllyesztettek 4 rombolót, 2 tengeralattjárót és 5 más hajót. — Német repülőgépek hatalmas támadása a moszkvai térségben.

V San Francisco (amerikai varaš) je čes dve vure bil zračni alarm. V nedelu zaran je bil velki napadaj s zraka na Singapur. Z bombami su fest skvarili jednu

A perlaki járás újonnan kinevezett községi elöljárók esküdtétele

szép ünnepség keretében folyt le. Vitéz dr. Hertelendy Ferenc járási főszolgabíró kivette a megjelent, újonnan kinevezett elöljáróktól az esküt, majd utána szép beszéd kíséretében figyelmeztette az elöljárókat kötelességeikre, kiemelve, hogy magyar elöljáróknak lenni, különösen a mai nehéz időkben, nagy és szent kötelesség.

amerikéi zastavnu ladju. (Na kojoj admiral komandira). S Tokio javaju, kaj bodo za kratko vreme vništiti nepriatelste trupe na Filipinskim otokom. Američke ladje koje kaniju braniti te otoko, su došle v smrtnu pogibel. Japanci stalno bombardiraju trupe, koje pobegavleju s Manile. V tem bitkam su do ve japanci doli strelili 360 američkih aeroplanov, vtopili 4 resorače, 2 podmornice, i 5 drugih ladji. Nemški avioni su napravili velke napadaje ober Moskve.

Kedd — Tork

Eszak-Borneóban újabb két várost foglaltak el a partraszállt japán csapatok. — Újabb támadás a Hawaii szigetek ellen. — Egy amerikai hadihajó sulyosan megrongálódott. — A Malájai félsziget kétharmadrésze már a japánoké. — Négy angol hajót elsüllyesztettek, kettőt sulyosan megrongáltak a németek. — Mindenütt visszaverték a németek a bolsevisták megújuló támadásait. — Moszkva térségében vasutakat, menet- és járműszlopokat bombáztak szét a németek. — Feodosijnál öt nagy szovjethajót, felgyújtottak, két rombolót és egy nagy kereskedelmi hajót sulyosan megrongáltak a németek. — Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter hétfőn este több napos látogatásra Berlinből Magyarországra utazott.

Na otoku Borneo, od severne strane, su japanci pak dva varaša zavzeli. Proti Hawaia ideju novi napadaji jednu američku ladju su teško skvarili. Dve tretine Malajškoga otoka su već japancima v rokaj. Nemci su štiri engleske ladje vtopili, a dve teško skvarili. Nemci su seposod odulubili bolševičke napadaje. Pre Moskvi su nemci bombardirali železnice, marškolone i trenu. Pre Feodosiji (Ruska) su nemci s bombami vužgali pet sovjetske ladje, skvarili su dva resorače i jenu velku trgovačku ladju. Ribbentrop, nemški minister zvanjskih poslov se s Berlina dopelal na Magjarsku i ostane par dni.

Novi poglavari preločkoga jaraša položili su prisege

Lepa parada je bila v Preloga. Novo postavleni općinski poglavari su položili prisege v roke vitéz Dr. Hertelendy Ferenc, főszolgabírója, koji njih je s lepim govorom opomenul na njihove dužnosti, prem ve, v tem teškim cajtima biti magjarski poglavar je velka i sveta dužnost.

SOPRON, a hűség városa, varaš vernosti

Az ország egyik legrégebb, legkedvesebb városa az Alpok keleti nyulványánál és a fertőmelléki szelid dombos, kies fekvésű és termékeny völgyszakületében elterülő Sopron.

A várost még a kelták alapították. A népvándorlás alatt teljesen elpusztult s az avarokat legyőző Nagy Sándor csapatai csak romokat találtak itt. A történelem további folyamán is nagy szerepet játszik Sopron, amely a honfoglalás óta védőbástyája az országnak. Történelmének legdicőbb fejezetéhez azonban a legújabb korban érkezett el, amikor a szerencsétlen világháboru végén a felkelők elszántsága és a város hazafias lakossága mentette meg az Ausztriához való csatlólástól. Ettől kezdve nevezik a »hűség

városának«, civitas fidelissima-nak.

Sopron je jeden od najstareših i najlepših varašov na ishodnoj strani Alpinskih bregov i poleg vode Fertő i leži v lepoj dolini.

Toza varaša su stvorili stari narod Kelti. Za vreme, da su se selili narodi, se ves srušili. Velki cesar Aleksander, koji je prevladal avarske narode, je tu našel samo ruševine. I v daljoj povesli su navek spomenuli Soprona, koji je za vreme, da si je magjarski narod stvoril svoju domovinu, bil kula sa obranu. Ali najveku snamenitost je imel te varaš v najnovijej dobi, potli nesrečnoga svetskoga tabora, da su rodolubni narod i oni soldati, koji su se gori stali, obranili varaša, kaj su ga ne prikapčili k Austriji. Od toza vremena ga zoveju sa »varaša vernosti«.

Régi házak... — Stara híze

Ma kevés olyan város van az országban, amely a régmúlt századoknak annyi mű- és kultúr-történelmi emléket őrizné, mint Sopron. A belváros finom ívelésű szűk utcáival, a XV. és XVIII. századból fennmaradt házaival és árkádos udvarjával, nemes ódonosságával ritka festői képet nyújt. Az öreg köveken szinte még ma is hallja az ember a középkor vitézeinek döngő lépteit. A Ferenc József-ter renaissance-stílusú háza, a bencések gyönyörű temploma és a vármegyeház nemes egyszerűségű épülete felejthetetlen hatással védődnek az emlékeztetőre.

Uganitt áll a hatvan méter magas várostornya, régebbi nevén Tűztorony, amelynek alapja még az Arpádok korában épült. Az 1676-i nagy tűzvész után restaurálták, ekkor kapta renaissance díszítését és a régi oromzatot védőfolyosóból alakított szép, oszlopos körtornácát.

Templomok erdeje... — Cela šuma crkvi

A Városház-térről halkszavú utcák nyílnak egymás mellett, nemesonalu, régi lakóházakkal. Az Esterházy hercegek zárkózott egyéniségű palotáján túl a nagy evangélikus templom emel itornyát az égnek.

A középkori építésű, régi templomok egész sora emelkedik a házak fölé. Majdnem valamennyi gótikus. Legszebb közülük a Szent Mihály plébániatemplom és a bencések ritkaságosságú temploma. Ugyancsak gyönyörű emlékek a Szent Jakab kápolna. A szentháromszobor az ország egyik legkiválóbb ilyenemű alkotása.

A régi, szép házak sorából történelmi kapcsolattal kiemelkedik Mátyás király egykori lakóháza, az úgynevezett Stornó-ház, amely különösen gazdag stukkó-díszítéseivel tűnik fel.

Od placa varaških híž se odpreju tihe vlice s lepimi i plemenitami starinskimi hížami. Tu stoji velka palača hercega Esterházya, sidana v gospodskom štílu, a prek

nje se turen evangélicke cirkve zdiže proti nebu.

Celi red crkvi se zdiže ober híž, se starinske i sidane v srednjem veku. Skorom se su v gotskom štílu sidane. Najlepše med njimi su zaroda cirka Svetoga Mihajla i benediktinska cirka, koja ima lepote, koje se retko de najdeju. Isto je jako lepa kapele Svetoga Jakoba, a spomenik svetoga Trojstva je jeden od najlepših v celom orsagu.

Med starinskimi lepimi palačami se zdiže velka palača, da je negda stanual kral Matyás, negda su ju s vali »Storno« híža, koja ima jako lepe gips figure.

Nagyműveltségű polgárság Navod velki inteligencije

A város mostani képét a művelt áldozatos szellemű polgárság alakította ki, az építészeti kincsek minden részét ez a polgárság hozta össze minden támogatás nélkül a maga erejéből. A szellemi értékeknek és a műveltségnek kevés városban volt annyi munkahelye, mint itt,

Mielőtt mérleget venné, tekintse meg raktárunkat! Javításokat jótállással vállalunk. **FRANK mérlegüzem** NAGYKANIZSA, Duna-út 2/1

TELEFON 808.

KÖZGAZDASÁG

Háborus takarmánygazdálkodás
Taborsko gospodarenje s krmom

Egyik legnagyobb kérdésünk ma a termelés olyan megszervezése, amely külföldi segítség nélkül is biztosítani tudja az ország minden dolgozójának a mindennapi kenyeret.

Hogyan is rendezzük be háborus takarmánygazdálkodásunkat? Régi gazdamondás: sok széna — sok állat, sok állat — sok trágya, sok trágya — nagy termés, nagy termés — sok pénz! Nahát ezért olyan fontos erről a kérdéstről beszélnünk. Mert ha jól meggondoljuk, be kell látnunk, hogy egész mezőgazdaságunk a takarmánytermeléssel áll vagy bukik.

Lássuk hát, hogy egy 10 holdas gazdaság hogyan is hajtsa végre a háborus takarmánygazdálkodásra való áttérést. (Azért írtunk 10 holdast, mert így bárki bármilyen nagyságú bírta is van, egyszerű számításra és a maga viszonyaira kiszámíthatja, amire szüksége van.)

Eddig a gazdasághól 10 kat. hold rélt, 10 kat. hold lucerna adta a takarmányt, a mintegy 10 kat. holdnyi csalamádén kívül. De e rendszer szerint, mint legtöbb helyen, bajok jöttek a gazdaságra. Ugyanis annak ellenére, hogy a gazdaság 30 százalékban takarmányt termelt, az rosszul volt elosztva. Egyszerre volt sok és télre, meg tavasszal nem volt zöldtakarmányunk. Tehát átszervezésre van szükség. Mégpedig így: a 10 hold rélet jobb ápolás alá vesszük. Amíg nincsen hó alatt, a káros és fölösleges bokrokat, gyomokat kiirtjuk, a köveket összeszedjük, a trágyatelep alján összegyűlt érett trágyával, vagy komposztal trágyázzuk és tél folyamán 80 liter víz és 20 liter trágyalé keverékével lajtóló és egyszerű szóróval megtrágyázzuk. Műtrágya is jó lenne, de a trágyalé is emeli az eddigi szénatermést. A lucernát is meghagyjuk, de úgy irányítjuk, hogy két holdat meghagyunk lucernának, meglátjuk majd miért. A megmaradt 8 holdról pedig így gondolkozunk: ha takarmányrostot vethetünk, vagy szőszös bükkönyt, mely a fagy iránt érzéketlen és nagyon sok takarmányt ad. Ez a jövő őszi gabonának is jó elővetemény lesz. Azonkívül minden talajon termelhető és ami szintén fontos: trágyázni sem kell alája. Április közepén már ezt adhatjuk állatainknak, amit kedvvel fogyaszt-

tanak. A másik 5 holdra pedig egy másik kiváló takarmányrovényt vethetünk. A zabosyesebb könyt. Ez már igényesebb ugyan, de trágyával homokon is termesztendő. A lucerna első és második kaszálása közt lehet kaszálni. Tehát tavaszi takarmányunk biztosítva lenne a szőszösbükkönnyel, utána már a lucernát vágthatjuk állandóan.

Az első kaszálás után már jön a zabosbükköny. Amint a szőszös- és zabosbükköny lekerültek, a szőszösbükköny tarlóját megtrágyázzuk és mindkettő tarlóját aláhántjuk középnyelven és ezt rögtön fagosoljuk, boronáljuk. Ez igen fontos, mert sok víz elpárolgását tudjuk megakadályozni vele. Borsót keverve hozzá, a csalamádé tápértékét nagyban növelhetjük. Ez aztán a lucernával váltakozva, egész nyárra biztosítani fogja állataink zöldtakarmány szükségletét. Nem is szólván arról, hogy a korán lekerülő gabonafélék után még vethetünk másodterményeket is, kölest, hajdínát (pohánkát, muhart, sőt megethetjük, hogy takarmányterületünk felébe vetünk csak csalamádét, és másik felébe május elején takarmánykáposztát vetünk. Egy holdra két kilogram mag kell és 50 cm sortávolságra vetjük el. Sőt azt is megethetjük, hogy tengerivel együtt vetjük, mégpedig váltakozó 30 cm-es sorokba. Így a kukorica lekerülése után, ősszel a káposzta indul nagy fejlődésnek. Egy holdról 150—200 mázsat is vágthatunk belőle. És ami a legfontosabb! Akkor, amidőn már csak szénánk van, zöld meg semmi.

Ilyen módon elérhetjük tehát, hogy nem lesz megszakítás kora tavasztól egészen a jövő tavaszig takarmányban, s így állataink jó erőben dolgozhatnak, sőt még létszámukat gyarapíthatjuk is. A több és jobb állat több trágyát, tehát a földjeinknek több tápanyagot ad. Azok már a következő évben pénzben észlelhető több termést adnak. A magnak meghagyott lucerna árából, ami két holdon legkevesebb 4 mázsa magot jelent és négyszer 380 pengőt (1520 P) jelent, a drága abrakokat beszerezhetjük, műtrágyát vehetünk és talán még legény fiunk, vagy magunk téli gazdasági tanfolyamának költségeit is fedezni tudjuk. Mert ne feledjük, csak a tanult gazda tudja megvívni az itthoni gazdasági háborút, a takarmányvesztést.

Denes nam je največke pitanje, kaj bi naše povanje tak vredili, kaj bi mogli, brez pomoči z svunjskih orsagov, sakomu človeku easigurati kruha sakdašnjega.

A kak bi se vredili taborsko gospodarenje s krmom. Stari gardi veljije: čuda sena — čuda marhe, čuda marhe — čuda gnoja, čuda gnoja — čuda pridela, čuda pridela, — čuda penes! Za to je

Már a háborútól kezdve számos nagyitű iskolát nevelte el a szépet szerető polgárságot.

Nevezetesebb iskolái az erdészeti és bányászati főiskola, amelynek a háború után adott tudományokat a város. Az Erzsébet Tudományegylem evangélikus hittudományi kara, két fiu- és két leánygimnázium, főreáliskola, tanítóképzők, kereskedelmi iskolák és nevelőintézetek, szőlészeti és borászati szakiskola és a gyengeszervezetű gyermekek erdei iskolája ontja magából a műveltség és tudomány értékeit és neveli Nyugat-Magyarországi hűségese, művelt népet.

Kak ve varaš s gledali, to se more zafaliti inteligentnomu narodu, kaj i je rad alduval i prez

A Fertő-tó — Fertő voda

De nemcsak a város, hanem környéke is tele van szépséggel. A város tövében terül el a Löweryaralótelep gyönyörű gyümölcsöskertekkel, forrásfürdővel és a pompás berendezésű Löwery-szállóval. A közelben terül el a Fertő-tó dús gazdag természeti ritkaságaival és a téli és nyári sportoknak ezer alkalmával. Balf kénhatású gyógyfürdőjéről nevezetes.

Nagycenkben a legnagyobb magyar, Széchenyi István sírját találjuk. Eszterháza, az Eszterházy grófok gyönyörű kastélyáról nevezetes és a magyar Versailles elnevezést érdemelte ki. Brennberghánya regényes fekvésével a kirándulók ezreit vonzza. ezenkívül híres szembányaia teszi értékkessé.

A magyar multnak, a magyar polgári érényeknek dicsőséges ékköve Sopron. Most, amikor a »hűség ünnepén« huszadi évfordulóját ünnepelte meg az örökké emlékeztető népszavazásnak, méginkább feléje fordult az ország figyelmé, érdeklődése és a szeretet, a büszkeség és csodálat érzéseivel tekint az egész magyarság erre a szép, értékeiben gazdag és időálló magyar városra.

sake pomoči, v svojim stroškom stvoril se lepe sidine. Maloga varakov, da bi intencija i duhovno vradnost mela tulko posla, kak v tem varašu. Več od srednjega veka ga tu čuda škol na velkom glasu, de su se vučili ludi, koji su i naroda radi meli.

Znamenite su viška škola za šumarstvo i rudarstvo, koja je potli svetskoga tabora našlu tu svoju obranu. Na dala visoka evangelička črna škola, koje spada v univerzu kralice Jalžebete, dve gimnazije za dečke i dve za puce, visoka realna škola, preparandije, trgovačke škole, stručna škole za gorice i pivnice, žumska škola za slabu decu, se te širiju snanost i kulturu i odgajaju toga, inteligentnoga i vernoga naroda onoga dela Magjarske, de sunce zahaja.

No, ne samo varaš, nego i okoline je puna sih lepot. Mam pod varašom leži letovališče »Löwery«, koje je puno sadovnjakov, svirališč, de se moči kopati, lepih vil i tam je i prelepi hotel »Löwery«. V bližini leži velka vod Fertő, puna naturalink lepot i s prilikami za letni i zimski šport. Kopalische Balf ima hasnovitvu žveplenu vodu za oračiti.

Nagycenk, tam je gruft največkoga magjara: Széchenyi Istvana. Eszterhaza glasovito mesto, de je lepi kastel grofa Eszterházi-a. Tak je lepi, kaj ga zoveju za magjarskoga »Versailles«-a. (Francoska kraljevska palača). Brennberg rudnik isto na lepom mestu leži, ludi ga redi pohajaju, a glasoviti je i zbog lapora, kojega tam kopaju.

Sopron je glasoviti varaš magjarske prošlosti magjarskoga poštenoga življenja. Ve da su sveti dvajsti let, »paradu vernosti«, od onda, kak je narod glasoval za svoju domovinu, ve se narod celoga orsaga obrnul k tomu varašu i gieldavo i z ljubavi ga glediju si magjari toga magjarskoga varaša, koji je pun v rednosti, lepot i bogabstva.

VÁROSHÁZI HIREK

Kaj je novoga na varaškim hižam

Cipő és talpbőr igényléseket

elintéző bizottságot választottak a január 5-én megtartott előljárási ülésen, ami az igénylések gyors elintézését meg fogja könnyíteni.

Za šolee i potplate deliti su zebraali komišiju, na sesiji varaškoga poglavarstva, koja se dužala januara 5.-ga. Stem bodo ludi puno fletne došli do rešenja svojih molbi za kožnate stvari.

A városi bikák fedezését

is elintézték ugyanezen ülésen. Minden tehéntulajdonos köteles a fedeztetés előtt bárcait váltani. A bárca a következő helyeken válthatók:

Čsáktornján Kozjak Sándor mérlegkezelőnél.

Battyánban Mavrek Elek előljárásnál.

Felsőpusztaján Soltics István előljárásnál.

A bikák elsőrendű magyar páros-tarka fajbikák, fedeztetésre kiválóan alkalmasak. Zala vár-

megye utalta ki azokat a mura-közi állattenyésztés feljavítására.

Škanjanje varaških bikov su resili na is toj sesiji i tak su zreklili, kaj saki, koji kravu oče tirati na skakanje, najpredi mora kupiti cedulu za skakanje. Cedule se dobiju:

V Čakovcu pre Kozjak Sándoru, paritelu vage, v Putjanov pre Mavrek Eleku, poglavaru,

v Pustakovcu pre Soltics Istvanu, poglavaru.

Biki su prvoklasni magjarski črteni pisani biki. I jako dobri za plod. Poslala nam ih je Zalavarmegjija, kaj se medijumska živina popravi.

Kühne Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

nagykanizsai és muraközi ierakata és képviselője.

Ku'oriamoroszolók, darlók, szecskavágók, répvágók, takarmányfúlesztők, ekék, be'onak, kapáló, kaszáló, arató, vetőgépek stb. mezőgazdasági gépek ierakata.

Telefon: 888.

Samu Lajos Nagykanizsa.

Király-utca 28.

jako važno za to se spominati, kajti ako si dobro premislilo, naše celo polsko gospodarstvo bo cvelo ili prepalo samo po krmi.

Ve bomo pogledali, jeno gospodarstvo od 100 mekot kak si bo vredilo tvoje taborsko gospodarjenje s krmom. (Zato pišemo 100 mekot, kajti po tem rečimu si saki more na svoje vekše, ili manjše gospodarstvo napraviti svoje rečime.)

V tom gospodarstvu je do ve bilo 10 mekot senokoše 10 mekot detelice i 10 mekot kuruznice za krum. Ali po tem je na največ mesta došlo zto na gospodarstvo. Prem, da je 30% zemle bilo za krum, ali je ne dobro bila redelena. Na jempot ga čuda bilo, a sp simu i prtulelje ga ne bilo selene krmce. Treba je to boljše vrediti i to ovak: Treba je teh 10 mekot senokoše bole vred postaviti, dok ga ne snega, grmje vun skopati, kamenje skup pob-rati, s dobrim zrelim gnojim ili komposom pognojiti i po simi s 20% gnojnicom i 80% vodom dobro polejati. Dober bi bil i umetni gnoj, ali i gnojnica da čuda več sena. Delaticu ortavimo, ali ju tak ravnamo, kaj dve me-kote ostavuno za seme. Bomo več vidli sakaj. A za osem mekot, kaj nam ostane bi ovak rekli. Moči sejati hrš ili grahovku. Tomu sime ne škodi i čuda krmce da, to je dobro i za druguje sensku setvu, a svun toga na saki zemli zraste i ne treba gnojiti. V srđini aprila je to več moči marhi da-vati i to jako radijeju. Ne pet mekot je pak moči posejati dobru krum: sob s grahovkom. To več malo više prosli, ali s gnojim zrasta i na pesku. Kositi je moči med prvom i drugom detelicom.

Tak nam je protuletna kрма si-gurna, najpredi s grahovkom, a satem detelicu moremo stalno kositi.

Po prvi košuji već dojde zob s grahovkom. Čim grahovka i zob s grahovkom doli dojde, graho-rišće dobro pognojimo i obedovje strunišće na pol globoko svrimo i mam povlačimo s branom. To je jako važno, kajti se zemla nabo posušila. Tu se onda se ja kuruz-nica grahortan na zmes, onda kрма čuda više vala. Stem i s detelicom nam je onda selena kрма sigurno za celo leto, a svun toga po žetvi moremo još sejati prosu, hajdinu itd. Moremo i tak napraviti, kaj samo na polo-vicu, na početku majuša zelje za krum. Na jenu mekotu je treba 2 kg. semena i na 50 cmeterne rede ga sejamo. A moremo i i skup s kuruzom sejati jen red zelje, jen red kuruze po 30 cm-dalko. V jesen da kuruzo doli velide, onda počne selje fest ratli i moči s jene melkote do 150-200 metrov nabrati. A kaj je najvaž-nese! To dojde vjescu, da ga več selene krmce ne.

Tak bi došli do toga, kaj bomo od prtulelja do prtulelja navek dosti krmce meli i naša živina bo jaka i fest bo mogla delati, a poleg toga moremo još več marhe zapovati. Više i boljše marhe, više gnoja da, moremo si zemle bole hraniti, a drugo leto bo več pri-dela i več penez. Na dve meko-taj zraste najmenje 4 metri se-mena, to je štiripot 380 pengö = 1520 pengö. Stem si moremo kupiti drage obroke, umetnoga gnoja i još nam penezi ostaneju, ako očemo čres zimu svojega sina dati v gospodarsku školu. Kajti nsmemo posabiti, samo svučeni gospodar se more tu doma boriti za boljše gospodarstvo i vekšega povanja.

Kaj mora gazda napraviti, ako si oči začuvati svinje i njihovu vrednost?

V severnom i zapadnom kraju orsaga se pokazala jeden jako pogibelen svinjski beteg: Svinje odreveniju. Te beteg se već predi pokazal v bivšoj čehoslovačkoj republiku, odnod se širil i tak je došel v Csallóköz, (Magjarska), a prek Štajerske je došel v bivšu Jugoslaviju i tak smo se mi spoz-nali žnjim v povrnjenim Murskim krajim.

Te beteg je jako trđi, rad se dale širi, još se neznamo braniti proti njega. Kak smo prepoznali, širi na više načine. Najpredi ga širi betežna svinja, ali ga širi i takša svinja, koja je z betežnom skup bila, makar i još neje betežna. Čudapot se pripetilo i to, kaj se te beteg pokazal v takšem dvoru, de ga betežne svinje već črez let ne bilo. Pre takšem zbe-žtanju vidimo više fele pota toga betegu. Naj predi tak,

kaj so betegu prenesli z mesom betežne svinje i to tak, kaj su vodu, v kojoj su prali meso od betežne svinje, s šćavom dall po- jesti zdravoj svinji,

koja je zatem fletno zbežžala. Zato se nesme sirovo meso pro-davati. I sam človek more pre-nesti betegu, ako v takšem dvoru hodl, de su betežne svinje, pak

se mu beteg prime za šolce i opravu.

Betega je moči lahko prepoznati. Betežna svinja se nuše sim-tam, da hodl, potli nemre stati na jenu, ili drugu nogu, a na zadnje se niti stati nemre. Leži na jenoj strani, noge giblje po luftu, a na se zadnje joj noge čisto odreveniju. Višepot svinja zgubi apetita, trudna je, negda je nemirna, vrti se okoli, kože se ne smeti teknuti. mam cvili. Ako se možgani ne vužgeju, živina je

do kraja pre svesti i poje hranu. Trefi se, kaj k tomu betegu dobi još i drugoga, verbanca, kugu, tifusa, paratifusa i onda ta već slaba živina mora poginuti.

Kak smo već rekli, s ceple-njem, ili na drugi način za ve se još nemremo braniti proti toga betegu, pak je ministarstvo za polsko gospodarjenje odredilo, kaj se te beteg mora još v klici vništiti. S toga magjarska vlada se betežne svinje i one za koje se misli, kaj su betežne, kupi po največšoj ceni, a plodne svinje, po plodnoj ceni. S tem jako has-novitim respoleganjem bi se bil mogel beteg vništiti, da bi bili i sami gasdi svesni toga, kak je pogibel velka i da bi bili ču-vali svoje interese. Vlasti i ma-gjarski kr. živinski doktori su si čnda truda dali i iskali su te be-težne svinje. Ali navek su se našli ludi, šteri betegu nesu pri-javili, nego su betežne svinje skrivonice zaklali i stem betežnim mesom so zasmradi i dvore dru-gih gazdov. I to se pripetilo, kaj je nešči poginulu svinju ciganam dal, to pak jako vala za rezši-renje betegu. Kajti su najviše zbog toga tajili betegu, jer su morali z betežnimi i one svinje zaklati, koje su ž njimi skup bile, ve se na drugi način ništi te betegu.

Već ga ne petka za prek dati, nego kr. živinski dok-tor mam doma prečni svinju po najvišešoj ceni i samo betežnu svinju je treba mam doma zaklati,

HIREK

— Köszönetnyilvánítás

A csáktornyai járás Ipartes-tülete ezuton mond köszönetet azon névtelen jószívű adakozó-nak, aki a karácsonyi ünnepek alkalmával volt szives 150 pengőt a szegény elaggott iparosok részére adományozni.

— Közjegyzői kinevezés

A m. kir. igazságügyminisz-ter Dr. Bertin József nagykaniz-sai ügyvédet Csáktornya székhellyel és dr. Sebestyén Mátyás perlaki ügyvédet, jelenleg a perlaki kir. járásbírótság veze-tőjét, Perlak székhellyel kir. közjegyzővé kinevezte.

— Postavili su kr. notarjuše

M. kr. minister pravice je posta-vil Dr. Bertin Józsefa Kaniškoga fiskaljuša v Cakovcu i Dr. Sebes-

Függönyre
ágyterítőre
 divatos
csipkeszövetek
 minden szélességben
 olcsó árakon

Sütz néli

Nagykanizsa
 Zalaegerszeg

a gazda mam doma dobi skorom celoga svojega kvara. Zdrave svinje ostaneju doma, kocli i dvor se jako dobro počistiju i onda se dvor doli zapre.

Nadjamo se, kaj bodo gasdi znali poštuovati to pomoči, skojom kvaren gazda skorom celoga kvara nazaj dobi, kajti betežna svinja bi sigurno poginula, a vlada ju plati skorom po celoj ceni, pak bodo gasdi od ve mam pri-javili kr. živinskom doktoru, ako se de betegu pripeti.

Koji niti ve, poleg te velke po-moči, nebo spunil svoju dužnost prijave, bode po zakonu jako štrofan.

tyén Matjasa, predi fiškajšuša, a ve voditela preločkoga kr. sode, v Prelogu sa krelovske notarjuše.

— Megdézsmálta a meg-örzésre átadott böröndöt

Sebestyén János csáktornyai szállodaportás egy vendégtől át-vett egy böröndöt megörzésre. Mikor a vendég visszakérte böröndjét, meglepetve látta, hogy böröndjét felnyitották és abból egyes dolgokat elloptak. A csend-örök a portás-szobában megtal-láltak az ellopott holmit, mire Sebestyént letartóztatták és be-kísérték Nagykanizsára, ahol a bíróság egy hónapi fogházra ítélte.

— Obkral je kufra, na kojega je moral paziti

Sebestyén János, čakovskomu hotelskomu portiru je jeden gost prek dal kufra, naj ga čuva. Da je gost nazaj prosil kufra, enena-dil se, kaj je bil otprti i nekoje stvari su bile okradjene. Zandari su v partizovi hiži okradjene stvari našli i nato su Sebestyena vlovili i odbirali v Kanizsu, de ga je sod odsodil na mesec dui vešta.

— Muravidéklek legkedvel-tebb találkozhelye Zalaegersze-gen a Gosztonyi vendéglő és étterem. Szállászobák tiszták és olcsók. Gosztonyi vendéglő, Zalaegerszeg. Kossuth Lajos-utca.

A kiadóhivatal új címe: Árpád-utca 11. Minden levél, előfizetés, egyéb közlemény ide küldendő.

Novi adres administracije: Árpád-u. 11.

PÁLCSICS

FEST • TISZTIT FARBA • ČISTI

Gyár: Nagykanizsa

csáktornyai gyűjtő: Horthy Miklós-tér
 (volt Kelemen Imre-féle helyiség)

A perlaki k. járásbíróság elnökévé dr. Borsos Józsefet nevezték ki, aki régen, a trianoni békeparancs előtt is Muraközben volt és szeretettel és örömmel foglalta el új állomáshelyét. A tisztviselői kar meleg szavakkal üdvözölte a Muraközbe visszatért elnököt és biztosította őt odaadó munkájáról. Dr. Borsos válaszában visszaemlékezett arra, hogy őt valamikor szerb katonák kísérték a »Sreski Ured«, járásbíróságra és toloncolták ki onnét, ahová a szíve húzott.

— **Predsednik preločkoga suda**

Za predsednika preločkoga suda postavili su dr. Borsos Józsefa, koji je već i pred trianonskom zapovedi bil v Medjimurju i veselijem je došel nazaj. Čimovniki su ga toplo pozdravili i obećali um vernost. Dr. Borsos se v svojem odgovoru zmisli, kaj su ga negda srbski soldati tirali na »Sreski Ured«, na sod i na zadnje suga pretizali s onoga mesta, kam ga srce oleklo.

— **Kotor községben megindul az iskolánkülvü népművelés.**

Kenyeres Béla állami elemi iskolai igazgató lankadatlan szorgalommal szervezi a tanfolyamot. A tanfolyam célja az lesz, hogy a horvátjaku lakoságot megánítsa magyarul beszélni, írni, olvasni és számolni. A tanfolyam kedves munkaköre lesz a magyar táncok tanítása és a magyar népművelés megismertetése a lakossággal. Kétszeres munkát igényel itt a népművelési tanfolyam, de az igazgatóval az élén a tanítóit kar fáradságtalanul dolgozik azon, hogy horvátjaku testvéreikkel megismertessék a magyar nyelv szépségeivel és megszeretessék velük mindazt, ami magyar.

— **V Kotorból su se hapili navikli zvon škole**

Kenyeres Béla direktor narodne škole je s velkom marljivosti stvoril to školu, koja ide za tem, kaj bi se ludi, koji znaju samo medjimurski govoriti, navčili magjarski govoriti, čitati pisati i računati. Dale se bodo učili magjarski tancati i popevati. Ova škola isče duplešno delo, ali školski direktor i navučitel se radi trudi, kaj bodo naša medjimurska braća prepoznali lepo tu magjarskoga jezika i kaj bodo radi meli se ono, kaj je magjarsko.

— **„Eltévedt“ vadászok.**

Horvátország területéről vadászpuskával átjöttek a régi vadászberlők, hogy még a szerbek ideje alatt kibérelt területe vadászának. A naiv vadászokat a csendőrség elfogta és egy kis kioktatás után áttették őket a horvát határon. Reméljük a jövőben ilyen kalandokra nem vállalkoznak a bős vadászok.

— **Stranjski vadasi su se zaleteli**

S Horvatskoga su s puškami prek došli vadasi, koji su još za vreme srbske vladavine zeli vadasi su z rendé. Zandari su je vlovili, malo su je navčili i onda su je deli prek horvatske granice. Nadjamo se, kaj se već takšega kaj nabodo hapili.

MAGYAR TANÍTÓ

Posil črez četiri mesece

Na kraju leta saki dober garda znova pregledne, kaj je celo leto delal, znova si srečuna svoje gospodarstvo i kaj se v prošlosti navčilo po tem se ravna za drugo leto. Mislimo, kaj nabo prez sakoga hasna, ako bodo i medjimurske škole napravile računa dovedša-njega posla i bodo pogledale, kaj su dove postigle.

Nabomo slepili samoga sebe. Znamo dobro, kaj se ve jošne moči spominati sa kakše veliko delo. A kaj smo napravili, to nabomo sodili mi, nego naš dober medjimurski narod, koji zna stvari dobro i trezno presoditi.

Ako bodo od nas, medjimurskih navučitelov računa prošili, onda nabomo to rekli, kaj smo decu navčili, više, ili menje čitati, pisati i računati. Ne. Kajti za to moramo računa davati na drugom mesto (Dušno spoznanje, školki inspektor itd) i tam moramo pokazati, što kaj zna. Nogo nego moramo reči — ran zbog toga, kaj nas, magjarske navučitele, medjimurska deca tak radi imaju — magjarski navučiteli su s svojimi dovedšašnjimi posli rezzejali lubav med medjimurskim dušam.

Medjimurska deca su zavolila svoje navučitele i jako radi ideju v školu, kaj se i stoga vidi, kaj jako malo de šteti fali. A vidi se to i stoga, kaj je našoj maloj deci, da škola je mine, navek per rano dimo iti i navek prosiju, kaj bi još malo ostali, kaj nebi još dimo išli.

Rano ove dane se pripetilo, kaj je jeden navučitel štel prestrašiti svoje male deake, pak njim je rekel: Ako nabote došli, onda bo tanito bčsi odšel nekam drugam. Kakši strah je bil na to. Rekla su deca, da oni ne pustiju svojega tanito

bčsija, ako pak sikak oče oditi, onda peju žnjim, makar na kraj sveta.

Na ve vište, lubav, koju smo donesli sobom je rodila lubav i našla je već istu bratsku lubav.

Ova mala deca sami nezaju, kak moreju negda dragi biti našemu navučitelokomu srcu.

I to nam je lepo sa videti, kaj je te medjimurski narod v duši magjarski i kak bi to rad pokazal i z magjarskim jezikom.

V narodni školi, v magjarskim razredim su bila, a i ve jesu takša deca, koja imaju magjarsko ime, a v septembru još nesu znala niti jednu reč magjarski, a se jeno, na saki način su štela iti v magjarske razrede. Za mesec dni smo njim rekli, naj idu prek v drugi razred, de hodiju njihovi pajdaši medjimurskoga jezika tam bodo se čuli po medjimurskom jeziku. Nato su se resplakali i prosili su, kaj bi ostali. Mi smo ujim to želu spunili.

Čudnovato je, kak deca negda znaju prav imeti...

Magjarskomu navučitelu bo i nadale sveta dužnost, odgajati pl-memitos duše. Očemo tu stvarati lepe i plemenite duše. Ludi z otprtim srcem, koji sigurno stojiju, koji očeuju i vupaju odgovornost nase zeti, takše očemo stvarati. A to včiniti nabo nas strah, kak god teškoga posla, makar črez den i noč, nase zeti.

Magjarski navučitel jako dobro pozna svoje dužnosti proti sakomu i dobro pozna glasovite reči Parkerove: Navučitel, koji samo poznavanje širi, on je Obrtnik, a on koji dušu odgaja: je umetnik.

Kovčes Dezső.

Kinevezések a csáktornyai postánál

Pre čakovskoj pošti su na novo postavleni

A csáktornyai postahivatalhoz, a jugoszláv postától a m. kir. postavezérgazgatóság átvétel és átminősítése a következő postatiszteket, illetve álliszteket:

Pintarics Józsefet és Razlek Jánost segédtisztekké, Zuzel Józsefet, Poszavecz Imrét és Mosmondor Istvánt I. oszt. postaltisztekké, Szobocsán Antalt, Benkovics Ferencet, Mosmondor Józsefet, Simonka Józsefet és Kreszinger Józsefet II. oszt. postaltisztekké.

A m. kir. posta tisztállományában az ide kirendelték kinevezettek:

Rontó János segédellenőr műszaki ellenőrré, Kulcsár Ilona segédtisztó segédellenőrnővé, Rudics Józsefné díjnoknó kezelőnővé.

Glavna direkcija pošte je pre čakovskoj pošti prek zela v svoju službu činovnike i poštare, koji su predi služili per jugoslavenskoj pošti, a zvon topa su postavleni činovniki i poštari v stalnu službu, koji su do ve bili samo komandirani.

— A csáktornyai adóhivatalból

Vitéz Majoros József állampénztári tanácsos Csáktornyan a katonai közigazgatás alatt pénzügyi előadóként működött. A katonai közigazgatás megszüntével a pénzügyminisztérium ideiglenesen megbizta a m. kir. adóhivatal vezetésével. Miután Majoros Józsefet visszahelyezték Ujpestre, helyébe a pénzügyminisztérium Apáthi János szobránci állampénztári főtitel nevezte ki a csáktornyai adóhivatal vezetőjévé. — Dr. Gáspár László paksi pénzügyi fogalmazót a pénzügyminisztérium a csáktornyai m. kir. adóhivatalhoz helyezte át hasonló minőségben. Dr. Kohánszky pénzügyigazgató kijelentése szerint még egy I. oszt. állampénztári tiszt Csáktornyára való áthelyezése várható.

— Kaj je novoga v Čakovcu v štajramtu

Vitéz Majoros József šef čakovskoga štajramta je premeščen, nazaj v Ujest, a na njegvo mesto dojde za šeta Apáthi János is Szobranca, isto je premeščen v Čakovce sa činovnika v štajramt dr. Gaspar László i tak se čuje, kaj bomo još jenoga činovnika dobili v štajramt.

NAGYJAINK

Kossuth Lajos

A magyar ébredés, a szabadságharc egyik legnagyobb alakja, a legnépszerűbb és legkedveltebb magyar hazafi, Kossuth Lajos, 1802-ben született Monokon, Zemplén megyében. Közéleti pályafutását a nevezetes első reform-országgyűlésen, 1832–36-ban kezdte, amelyen mint egy távollevő főrend helyettese vett részt és a gyűlésnek lefolyásáról egy kéziratos lapot, az Országgyűlési Tudósításokat szerkesztette. A bécsi kormány nem jó szemmel nézte ezt a működését, megtiltotta a kézirat kiadását, amikor pedig az továbbra is megjelent, Kossuthot börtönbe záratta. Kiszabadulása után kezdődik meg nagyszabású pályafutása. Megalapítja a Pesti Hirlapot és lelkesítő, gyújtóhatású cikkeivel az egész nemzetet maga mellé állítja. Az 1847–48-as utolsó rendi országgyűlésen ő az új magyar alkotmány legelső harcosa és kivívója. Az első felelős minisztérium pénzügyminisztere, majd a szabadságharc megindulása után az ország kormányzója lesz. Egész önvédelmi harcunknak az ő ihletője; az ő lelkesedése, tüze és fáradhatatlan hazaszeretete teremt meg a magyar honvédek dicsőséges seregét. Hatalmas szónoki tehetsége a világ legnagyobb szónokai közé emeli. Amikor a szabadságharc bukása után bejárja Európát, sőt Amerikában is megfordul, beszédei, írásai az egész művelt nyugat érzelmeit felénk fordítják. Haza azonban már a kiégés után sem jön és turini magányában munkálkodik az ország érdekében 1894-ben bekövetkezett haláláig. Tetemét a nemzet hazahozta és páratlan gyászpompával temette el Budapestben. Sirja fölél gyönyörű emléket állított az ország kegyelele.

Kossuth Lajos je bil jeden od najvećih ljudi, onih vremena, da se Magjarska hopila s buditi i da se borila za svoju slobodu. Te vetki rodalub je bil najbolje poznati med narodom i najrašji su ga meli. Rodil se 1802. leta, v Monok-u, v Zemplén varmegiji. S politikom se hapil baviti na glasovitoj orsačkoj sesiji 1832–36. leta, na kojoj je zastupal jenoga velikaša. Ste sesije je onu duval s rokom pišane novine. Bečha vlada je ne s lepim okom gledala to njegvo delo i zabranila im je onu davati te novine, a da njih je itak dale onu daval, dala ga v rešt sapreti. Da je s rešta išel, onda se stopram hapil fest baviti s politikom.

UTFÁSÍTÁSRA, PARKOSÍTÁSRA!
Bignonia, Pirosvetűlű bükk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágú gesztenye, Gingko-biloba, Gömbakác, Jegenyefűgy, Juglans nigra, juharok : Acer neg. fol. var. Gömbjuhar, Schwedleri : Hárs, Nyír, Platan, Pr. pissardi, Triloba : nagyon olcsón: akác, kőris, nyár, szil. : Fenyők, gyümölcsfák nagy választékban.
Kolauch fásiskola, Szeged

Szerkesztő postája

Posta vurednika

Válasz egy öreg muraközi barátom levelére

Kedves Barátom!

Leveled olyan kérdéseket tárgyalt, hogy szükségét éreztem a nyilvánosság előtt válaszolni.

Azt írod, Muraközben és Magyarországon ma épp annyi marha van és fogy el, mint a háboru előtt miért nincs mégis bór, meg talp, miért olyan drága a csizma.

Hát kedves Barátom, mi, akik a meleg szobában kritizáljuk az eseményeket, csak akkor mondhatunk helyes ítéletet, ha előbb megvizsgáljuk az okokat, amelyek a drágaságot előidézik.

Ne felejtjük el, hogy te valamikor 100—120 pengőért adtad tehenedet, most pedig 800—900 pengőt kérsz érte. S hány kézen kell a tehénnek keresztül mennie, míg csizma lesz belőle? Ez a sok kéz pedig mind enni és ruházkodni akar. Aztán meg gondolj csak dicső honvédeinkre, akik messze földön áldozták életüket, hogy nekünk itthon békés életünk és mindenünk meglegyen. Te is öreg viláz vagy és tudod, hogy a harctérzen meddig tart egy pár bakancs. Inkább nekünk százszor ne legyen, csak nekik legyen, mert mi csak pénzt, ők pedig életüket áldozták békés otthonunkért.

Azt írod továbbá, hogy miért nincs erod szövét, flanel, hiszen a mi gyáraink állanak. Tudod-e kedves Barátom, honnan jön a pamut? Bizony Afrikából, Ázsiából és Amerikából. Tudod-e, hogy naponta hány el-elleneséges hajót súlyszetnek el? Békében ezek mind olyan árut szállítottak, amelyek nálunk nem teremnek, tehát pemuto, is. Most pedig csak azokból az államokból hozhatunk be árut, amelyek velünk szomszédosak és barátságosak. Látod, ezért van kevés ruhaanyag és itt is figyelembe kell vennünk, hogy a katonaság részére sok kell.

Azért kedves Barátom, ne zugolódj. Elégedjünk meg azzal, ami van. A magyar állam mindenkor gondoskodik arról, hogy a kevésből mindenkinek jusson valami.

Nem messze van az idő, mikor Muraköz felett megint a béke napja fog ragyogni s akkor bőven lesz mindenkünk. Leveled többi részére legközelebb válaszolok.

Addig is maradj muraközi magyar üdvözléssel

Öreg barátod.

Odговор na list jenoga mojega staroga medjimurskoga prijatelja

Dragi prijatel!

Pišeš mi takše stvari, kaj vidim da je treba tu v novinaj odgovora dati.

Pišeš mi, da ga denes v Medjimurju i v Magjarskoj ran tulko marhe i ran tulko se potroši, pak zakaj ga onda ne kože i potplatov i zakaj su čižme tak drage.

Je znaš dragi prijatel, mi koji tu doma živimo i v topli hiži kritiče-

ramo pripečenja, moramo samo onda prav presoditi stvar, ako bomo predi točno preiskali, kaj to dragoču dela.

Nesmemo pozabiti, kaj si ti negda za 100—120 pengő prodal svoju kravu, a ve pak prosiš za nju 800—900 pengő. I čez kulko rok mora ta krava preiti dok postane čižma s nje. A te čuda roke se očeju jesti i opravit se. A onda misli na naše dične honvede, žteri na dalekoj zemli alduju svoje življenje zato, kaj mi tu doma moramo mirno živeti i sega meti. I ti si stari vižez. pak dobro znaš, kak dugo držiš u taborišču jeni bakancsi. Rajši naj mi stopot nemamo, samo naj bo njim, kajti mi samo peneze, a oni pak i svoje življenje alduju za naš mirni dom.

Pišeš dale, zakaj ga ne štofa i flanela, im naše fabrike stojiju. Jeli znaš draci prijatel, odkod dojde pamuk? Bormeš s Afrike, Azije i Amerike. A jeli znaš kulko nepriateljske ladje saki den vtopiju? V mirno vreme su se ove ladje vozile takšu robu, koja prinase ne zraste, tak i pamuka, a ve moramo robu dopelati samo s onih orsagov, koji su nam sosedni i prijateljski. Vidiš zato ga ne dosti materiala za oprave, pak i tu moremo nato gledati, kaj soldačija dosti troši.

Zato dragi prijatel naj se tožiti, moramo biti zadovoljni stem, kaj imamo. Magjarska država se navek briga, kaj od onoga maloga saki nekaj dabi.

Ne je dalko vreme, da bo ober Medjimurja pak svetilo blaženo sunce mira i onda bomo sega dosti meli. Dale bom ti na tvoji list drugi pot odgovoril.

Zatoga te megjimurski magjarski pozdravla

Tvoj stari prijatel

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. A vas- tagon nyomott szo kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

100—220 köbcentis motorkerékpárt vennék Puch, Wanderer márkát. — Javitok és vállalak minden a szakmában való munkát. Kerékpárok, autók, motorok javítása. Varró- és gazdasági gépek javítása. Autogén-hegesztés. Autotakszi és autósófor-tanfolyam. — Kupi bi motorkocata 100—220 kbcm. marku Puch ili Wanderer. Popravlam i zemem nae sakoga posla koji spada v moju meštriju. Popravlam bicikle, aute, motore, mašine za šivati i se vrsti gospodarske mašine. Autogen šveisanje. Imam autotaksi i navčim ludi za šofere.

Hunyadi autójavitó-géplakatos Csáktornya, Jókai-u. Telefon 62

Villa sorban vasut felé egy villa eladó. — Közelebbit ifj. Hány József, Mussolini-utca 16.

Protí banhofu, de su vile, je jena za prodati. — Pitáli ifj. Hány József, Mussolini-utca 16.

Tanoncot és tanulóleányt üzletbe, illetve kalapkészítőnőnek keresek. — Zuzel Ferenc divátárkereskedő, Csáktornya, Deák Ferenc-u. 4.

Inuša zemem v štacun i pucu, koja bi se vučila šklrlike delati. — Zuzel Ferenc modni štacun Csáktornya, Deák Ferenc-u. 4.

Viziszentgyörgyi szénbánya bérbe kiadó. Özv. Buján Imréné, Vashegy.

Eladó egy zongora, jókarban levő, olcsón Fuss László, Drávavásárhely.

Zrínyi külvárosban egy s szobás ház, konyhával, élőkamrával és 164 ól telekkel eladó. Közelebbit Kneki András, Viziszentgyörgy.

Villartani se proda stanje, 3 hiže, ápaž i 164 klaftri grunta. Pitáli Kneki András, Viziszentgyörgy.

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetést és biztosan eredménye lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetésünk között és biztosan talál. Cim: Horthy Miklós-tér 13. „Muraköz” kiadóhivatala.

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdetés nála. Cim: „Muraköz” kiadóhivatala Horthy Miklós-tér 13.

Za ferhange
za pokrivače za poste
moderne
štofe od čipki
v sakoj širini se dobiju
po fal ceni pre

Sütz néi

Nagykanizsa
Zalaegerszeg

Hirdetmény.

A farkashegyi m. kir. Állami Szőlőtelep vezetősége (posta, vasut: Csáktornya) közli az érdekeltekkel, hogy a f. évben kitermelt facsemetékre előjegyzéseket elfogad. A csemeték tavasszal a telepen átvehetők, árak: I. osztály 1.— P. II. osztály 70 fillér, III. osztály 40 fillér.

Državne gorice v Farkashegy-u (Vukanovec) pošta i železnica Csáktornya daju na glas, kaj je več moči beštelati letošnje drevje za saditi. Mlado drevje moči na protuletje v goricaj prek zeti. Cene su: I. klas 1 P, II. klas 70 filer, III. klas 40 filer.

Elsőrendű szén
és bükk-, gyertyán-,
akác- és nyír-
tüzelőfa
felvágva és őlszám,
minden mennyiségben
kapható

Prvoklasni lapor
i bukova, grabrova, aka-
cijana i brezova
drva
za kurlti, cepana i na
klafte, kulko god je
potrebno se dobi

SKVORCZ JÁNOS
üzletanyag kereskedő
Csáktornya, Széchenyi-utca 1.

**Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal**

Felcélis szerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Szabad Lajos.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa.
Nyomdért felet: Zalai Károly.

**Felhívás.
Pozívl**

Felhívom a szülők, munkaadók és levante-köteles ifjak figyelmét arra, hogy a kötelező levante-képzés 1942. évi január hó 8-ával megindul. Megjelenni kötelesek az 1919., 1920., 1921., 1922., 1923., 1924., 1925., 1926., 1927., 1928., 1929. évben született ifjak, tekintet nélkül arra, hogy járnak-e iskolába, vagy nem. Figyelmeztetem a szülőket, munkaadókat — és magát az ifjuságot —, hogy meg nem jelenés esetén a mulasztókat, illetőleg a szülőket és munkaadókat a törvény szigorja bünteti.

Megjelenés évfolyamok szerint a levante-otthon udvarán a következő sorrendben:

1942. január 8-án délután 1 órakor: 1919., 1920., 1921. és 1922., délután 2 órakor: 1923., 1924., 1925., és 1926., délután 3 órakor: 1927., 1928. és 1929. évfolyamok.

Csáktornya, 1941. évi december hó 30.

Járásí levante-parancsnok.

Opomenem voditele, se oni koji delo daju i se one mladice, koji su dušni žvršavali levante slusbu, kaj se bo obvezatna levante škola hapila 1942. leta januara 8.-ga. Dušni su došli si mladici, koji su rodjeni 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929. leta i to se jeno, jeli ideju v školu, ili ne. Opomenem voditele i one, koji po delo daju — a i mladice — da oni, koji na bodo došli, bodo skud s voditeli i s onimi koji delo daju, po zakonu jako štrofasi.

Dojti treba v dvorišče levante doma v ovom redu:

1942. januara 8.-ga ob 1. vuri popoldan 1919, 1920, 1921 i 1922, ob 2. vuri popoldan 1923, 1924, 1925 i 1926, ob 3. vuri popoldan 1927, 1928 i 1929 leta.

Csáktornya, 1941. leta dec. 30.
Járásí levante zapovednik.